

ประเทศต่าง ๆ มีการพัฒนาการให้เข้าแบบลิสซิ่งที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็อยู่บนพื้นฐานและหลักการที่คล้ายคลึง จากการศึกษาธุรกิจลิสซิ่งของธนาคารแห่งประเทศไทย อาจกล่าวถึงลักษณะของลิสซิ่งในประเทศต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ลิสซิ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา เริ่มมีขึ้นเพื่อต้องการใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมในการจำหน่ายสินค้าประเภททุนของบริษัทผู้ผลิตสินค้าขนาดใหญ่ และเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งไม่สามารถหาเงินทุนระยะปานกลางที่มีอัตราดอกเบี้ยตายตัวจากธนาคารได้

ลิสซิ่งในสหรัฐอเมริกาทางการได้ให้ประโยชน์ในการหัก Investment Tax Credit แก่ผู้ซื้อทรัพย์สินประเภทเครื่องจักรอุปกรณ์ได้ในอัตราร้อยละ 10 ของราคาเครื่องจักรและสามารถหักค่าเสื่อมราคาแบบเร่งรัดได้ แม้ว่าทางการสหรัฐอเมริกาได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจลิสซิ่งได้ แต่ปรากฏว่ามีจำนวนน้อยที่ประกอบธุรกิจโดยตรง ธุรกิจลิสซิ่งในอเมริกาส່ว่นใหญ่ดำเนินการโดยบริษัทลิสซิ่งอิสระที่เป็นผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้าขนาดใหญ่ อีกส่วนหนึ่งดำเนินการโดยธนาคารเพื่อการลงทุน และบริษัทในเครือของธนาคารพาณิชย์

ประเทศสหราชอาณาจักร

ลิสซิ่งในประเทศสหราชอาณาจักรได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่ปี 2513 เป็นต้นมา ทางการให้การสนับสนุนโดยใช้ภาษีอากรเป็นข้อจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะในปี 2513 ใช้การจูงใจโดยยอมให้หักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในปีแรกได้ในอัตราร้อยละ 60 ของราคาเครื่องจักร และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100 ในปี 2515 โดยที่ผู้รับประโยชน์ต้องมีฐานรายได้เพื่อเสียภาษี ระบบนี้ช่วยส่งเสริมการลงทุนแบบลิสซิ่งเป็นอย่างมาก และบริษัทลิสซิ่งจะโอนประโยชน์ทางด้านภาษีนี้ส่วนหนึ่งให้แก่ผู้เช่า โดยการลดค่าเช่าให้ต่ำลง ในแง่ของผู้เช่า

¹ เรียบเรียงจากเอกสารการศึกษาเรื่องลิสซิ่งกับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ของปราณี สิลลาชีวสิทธิ์ ตุลาคม 2527 (อัตส่าเนา)

สิ่งถูกกว่าการซื้อ โดยเฉพาะผู้เช่าที่ไม่มีฐานรายได้เพื่อเสียภาษี การซื้อเครื่องจักรจะแพงกว่าการเช่า แต่ปัจจัยธุรกิจลึกลับซึ่งขยายตัวมากขึ้นเท่าใด ทางการก็จะต้องสูญเสียรายได้ภาษีอากรมากขึ้นเท่านั้น สิ่งมีโครงการที่จะยกเลิกเพราะเห็นว่าในระยะที่ผ่านมาได้มีเงินลงทุนในทรัพย์สินประเภททุนมากเกินไป โดยผู้ลงทุนมุ่งประโยชน์ด้านภาษีหรือเพื่อเสียภาษีมากกว่าประโยชน์ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และมีจำนวนคนว่างงานมากขึ้นในประเทศ โดยออกกฎเกณฑ์ใหม่ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2526-2527 บริษัทลึกลับจะหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ให้เข้าลดลงจากร้อยละ 100 เหลือร้อยละ 75 ของราคาทรัพย์สิน แต่จะได้รับการขุดเขย โดยเสียภาษีรายได้ลดลงจากร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 45 ปีงบประมาณ 2527-2528 จะหักค่าเสื่อมราคาลดลงเป็นร้อยละ 50 และภาษีรายได้ลดลงเป็นร้อยละ 40 และปีงบประมาณ 2528-2529 จะหักค่าเสื่อมราคาได้เพียงร้อยละ 25 และภาษีรายได้ลดลงเป็นร้อยละ 35 และตั้งแต่เมษายน 2529 เป็นต้นไป ลึกลับในสหราชอาณาจักรจะมีลักษณะเหมือนกับลึกลับในประเทศยุโรปอื่น ๆ คือ บริษัทลึกลับหักค่าเสื่อมราคาในอัตราปกติ

ในสหราชอาณาจักร การประกอบธุรกิจลึกลับซึ่งอาศัยกฎหมายทั่วไปและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้ และมีข้อกำหนดห้ามมิให้สัญญาเช่ากำหนดทางเลือกให้ผู้เช่าซื้อทรัพย์สินเมื่อสิ้นสุดสัญญาแรก หากปรากฏว่าเมื่อสิ้นสุดสัญญาแรกแล้ว ผู้ให้เช่าจำหน่ายหรือโอนทรัพย์สินให้ผู้เช่า จะถือว่าเป็นการเช่าซื้อ ผู้ให้เช่าต้องคืนผลประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับก่อนหน้านั้นกลับไปที่ทางการ เพราะฉะนั้นจึงมีทางเลือก 2 ทางเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า คือ ผู้ให้เช่าเลือกที่จะเช่าต่อในช่วงระยะเวลาต่อไปโดยจ่ายค่าเช่าในอัตราที่ลดลง หรือขายทรัพย์สินนั้นแก่บุคคลที่ 3

การประกอบธุรกิจลึกลับในสหราชอาณาจักรไม่มีกฎหมายห้ามสำหรับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน แต่ทั้งธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินส่วนใหญ่ให้บริการโดยผ่านบริษัทในเครือที่ตั้งแยกต่างหากจากกันมากกว่าที่จะให้เป็นหน่วยหนึ่งของการให้บริการในสถาบันของตนและบุคคลธรรมดาก็สามารถให้บริการแบบลึกลับได้

ประเทศในภาคพื้นยุโรป

ประเทศในภาคพื้นยุโรปที่ลึกลับมีบทบาทสำคัญต่อการเพิ่มการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมก็คือ ฝรั่งเศส และเยอรมันดี ลึกลับในยุโรปส่วนใหญ่เป็นลึกลับเครื่องอุปกรณ์ ยกเว้นในเยอรมันดี

ซึ่งเคยให้ความสำคัญแก่การให้สินเชื่อซึ่งด้านอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งต่อมาประสบปัญหาต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญด้านสินเชื่อเครื่องอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะที่ประหยัดพลังงานและเครื่องอุปโภคบริโภคเหมืองแร่

การโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่าแล้ว ในฝรั่งเศส แคลิฟอร์เนีย และไอร์แลนด์ ผู้ให้เช่าจะโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้ผู้เช่า ส่วนในสวิตเซอร์แลนด์ และสวีเดน จะโอนกรรมสิทธิ์ให้ผู้เช่าเมื่อใดก็ได้ ในเบลเยียม ฮอลแลนด์ และสเปน จะโอนกรรมสิทธิ์หรือไม่และเมื่อไรแล้วแต่การตกลงกันของคู่สัญญา แต่ในออสเตรเลีย เติมนามาร์ก ฟินแลนด์ เยอรมันนี นอร์เวย์ และสวีเดน มีลักษณะเช่นเดียวกับสหราชอาณาจักร คือผู้ให้เช่าโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้ผู้เช่าไม่ได้

ในฝรั่งเศส การประกอบธุรกิจสินเชื่อต้องได้รับอนุญาตจากทางการ ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยสถาบันการเงิน สินเชื่อในฝรั่งเศสเป็นการให้เช่าเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อการใช้งานเฉพาะ โดยผู้ให้เช่ายอมให้ผู้เช่าซื้อทรัพย์สินในราคาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในสัญญาเช่า สำหรับสินเชื่อในประเทศยุโรปอื่น ๆ ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยบริษัทในเครือของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นบริษัทสินเชื่อในเครือของผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรม

ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นนับได้ว่าเป็นผู้นำทางด้านธุรกิจสินเชื่อในเอเชีย สินเชื่อในประเทศญี่ปุ่นเริ่มมีขึ้นในปี 2506 เมื่อมีการจัดตั้งบริษัทสินเชื่อแห่งแรก ชื่อ Japan Leasing Corporation ในปีต่อมาได้มีการก่อตั้งอีก 2 บริษัท คือ Orient Leasing และ Tokyo Lease บริษัทสินเชื่อขนาดใหญ่ในญี่ปุ่นส่วนใหญ่เป็นบริษัทในเครือของธนาคาร หรือบริษัทสินเชื่อในเครือบริษัทการค้า ซึ่งมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเป็นสำคัญ ปัจจุบัน Orient Leasing เป็นบริษัทสินเชื่อที่ใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น

บริษัทสินเชื่อในญี่ปุ่นขยายตัวอย่างมากในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม จากอุตสาหกรรมหนักเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง แต่ถ้าเทียบกับสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรแล้วจะต่ำกว่ามาก เพราะในประเทศทั้ง 2 จะให้ประโยชน์ในด้านภาษีและการหักค่าเสื่อมราคาแบบเร่งรัด รวมทั้งบริษัทธุรกิจอุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่นยังนิยมการเป็นเจ้าของเครื่องจักรมากกว่าการเช่า

การประกอบธุรกิจลีสซิ่งจัดเป็นบริการประเภทหนึ่ง ไม่ใช้บริการทางการเงิน สามารถประกอบกันได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากกระทรวงการคลัง แต่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า และได้รับการส่งเสริมในหลายกรณียังนี้คือ

1. กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า จะให้เงินช่วยเหลือในรูปแบบเงินทุนแก่บริษัทลีสซิ่งที่ซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ประเภทที่กระทรวงกำหนด โดยให้เงินกู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าจากกองทุน "Funds of Public Finance" ไม่เกินร้อยละ 40-50 ของราคาซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ โดยมีกำหนดระยะเวลาคืนเท่ากับสัญญาให้เช่า
2. ให้การประกันเครดิตของผู้เช่าที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ไม่มีเครดิตเพียงพอที่จะขอเช่าเครื่องจักรอุปกรณ์ประเภทที่ทางการกำหนดจากบริษัทลีสซิ่งได้ และในกรณีที่บริษัทลีสซิ่งมีผลขาดทุน เนื่องจากผู้เช่าล้มละลาย ทางการจะจ่ายเงินค่าเสียหายให้แก่บริษัทลีสซิ่งในอัตราร้อยละ 50 ของหนี้สูญทั้งสิ้น
3. ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เช่า เครื่องจักรอุปกรณ์ที่ผลิตอาหารสำเร็จรูป บางประเภทที่ใช้สินค้าเกษตรและประมงที่ทางการกำหนด โดยได้รับเงินอุดหนุนจากทางการในรูปของค่าเช่าส่วนที่เป็นดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ จุดประสงค์เพื่อช่วยลดปริมาณสินค้าเกษตรและประมงที่มีอยู่เกินความต้องการ

ลีสซิ่งในญี่ปุ่นไม่มีกฎหมายเฉพาะควบคุม แต่มีการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการเช่าแบบนี้เพื่อให้แตกต่างกับการซื้อขายอย่างมีเงื่อนไข โดยทรัพย์สินที่เช่าต้องไม่เป็นอสังหาริมทรัพย์ หรือเป็นทรัพย์สินที่ผลิตขึ้นเฉพาะตามที่อยู่เช่าต้องการ โดยไม่สามารถให้เช่าแก่ผู้เช่ารายอื่นได้ เมื่อหมดสัญญาเช่าแล้ว และสัญญาต้องไม่มีข้อกำหนดว่าจะขายทรัพย์สินนั้น

ประเทศฟิลิปปินส์

บริษัทลีสซิ่งในประเทศฟิลิปปินส์ เริ่มตั้งขึ้นตั้งแต่ปี 2500 โดยเป็นบริษัทในเครือของสหรัฐอเมริกา แต่เริ่มมีการขยายตัวอย่างมากในปี 2513 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ในปัจจุบันมีบริษัทลีสซิ่งและบริษัทเงินทุนที่ประกอบธุรกิจลีสซิ่งมากกว่า 80 บริษัท แต่มีเพียง 4 บริษัทที่ประกอบการธุรกิจลีสซิ่งอย่างจริงจัง บริษัทลีสซิ่งที่สำคัญจะเป็นบริษัทร่วมทุนกับธนาคารชั้นนำและสถาบันการเงินในต่างประเทศ

การประกอบธุรกิจซึ่งไม่มีกฎหมายเฉพาะควบคุมและถูกจัดเป็นธุรกิจการเงินประเภทหนึ่งของบริษัทเงินทุน การประกอบกิจการต้องอยู่ภายใต้กฎหมายบริษัทเงินทุน และกฎหมายทั่วไปที่เกี่ยวข้อง การประกอบกิจการต้องได้รับใบอนุญาตการประกอบธุรกิจจากคณะกรรมการตลาดหุ้น เช่นเดียวกับธุรกิจการเงินอื่น ๆ และอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารกลาง กรมสรรพากร และคณะกรรมการตลาดหุ้น บริษัทเงินทุนที่ประกอบธุรกิจซึ่งต้องมีเงินทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท สำหรับบริษัทเงินทุนขนาดใหญ่ต้องมีเงินทุนไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท (ประมาณ 5 ล้านดอลลาร์ สรอ.) ถ้าเป็นบริษัทร่วมทุน ต้องมีผู้ถือหุ้นเป็นชาวฟิลิปปินส์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และคณะกรรมการบริหารต้องเป็นคนฟิลิปปินส์ 2 ใน 3 และบริษัทร่วมทุนใดมีชาวต่างประเทศถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 30 ของผู้ถือหุ้นทั้งหมด ต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน บริษัทซึ่งจะคิดดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายจากลูกค้าเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไม่ได้

ทรัพย์สินที่ให้เข้าแบบบัญชีส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ผู้ให้เข้าไม่จำเป็นต้องนำสินค้าเข้ามาเอง แต่ซื้อจากตัวแทนจำหน่ายในประเทศ เพื่อประโยชน์ด้านการรับบริการทางเทคนิคจากตัวแทนจำหน่ายในระหว่างที่ผู้เข้าใช้งานทรัพย์สิน อายุสัญญาเช่าอยู่ระหว่าง 3-5 ปี โดยผู้เช่าต้องจ่ายเงินครั้งแรกเพื่อเป็นเงินประกันอัตราร้อยละ 10-25 ขึ้นกับความน่าเชื่อถือของผู้เช่า

ประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์เริ่มกิจการธุรกิจซึ่งตั้งตั้งแต่ปี 2515 ได้ขยายตัวอย่างมากในช่วงที่มีการขยายตัวด้านเทคโนโลยีขั้นสูง และอุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศในปี พ.ศ. 2521-2524 แต่มีบทบาทสำคัญน้อยกว่าธุรกิจเช่าซื้อ เพราะยังผูกพันกับการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน บริษัทซึ่งที่สำคัญจะก่อตั้ง โดยการร่วมทุนกับบริษัทซึ่งมาจากต่างประเทศ

ธุรกิจซึ่งในสิงคโปร์ไม่มีกฎหมายควบคุมโดยเฉพาะ เพียงแต่จดทะเบียนพาณิชย์ก็ดำเนินการธุรกิจได้ แต่ได้มีกฎหมายกำหนดลักษณะเฉพาะของธุรกิจซึ่ง โดยห้ามมิให้โอนทรัพย์สินแก่ผู้เช่า เมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นการเช่าซื้อ นอกจากนี้ยังกำหนดมิให้เรียกเก็บค่าเช่ารวมในสัญญาแรกมากกว่าร้อยละ 90 และการกำหนดค่าเช่าของสัญญาต่อไปต่ำกว่าร้อยละ 15 ของค่าเช่าในงวดสัญญาแรก บริษัทซึ่งสามารถหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ใช้

ในการผลิตทางอุตสาหกรรมแบบเร่งรัดได้ และรายได้ที่ได้รับจากค่าเช่าไม่ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษี ถ้าเป็นบริษัทที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ ทั้งยังได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าถ้าให้เข้าทรัพย์สินแก่บริษัทอุตสาหกรรมที่ได้รับการยกเว้น

นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดหลายประการ เช่น บริษัทลีสซิ่งต้องกำหนดราคาเช่าของทรัพย์สินตามราคาที่จะขายทรัพย์สินได้เมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า ซึ่งนับเป็นอุปสรรคต่อการกำหนดรายได้ที่แน่นอน (บริษัทจึงเสี่ยงไปทำสัญญาเช่าซื้อแทน) และมีผลให้ไม่อาจทำลีสซิ่งเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ได้ เพราะมีอายุการใช้งานยาวนาน การกำหนดราคาเช่าล่วงหน้าไม่สามารถทำได้ และห้ามมิให้บริษัทให้เช่าทรัพย์สินแก่บริษัทในเครือมากกว่าร้อยละ 50

ถึงแม้ว่าประเทศสิงคโปร์จะมีระบบการเงินที่คล่องตัวมาก การกู้เงินจากธนาคารสามารถทำได้โดยไม่ยากทั้งระยะสั้นและระยะยาว และรัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กลงโดยให้ตัดดอกเบี้ยจากธนาคารและร่วมลงทุนกับธุรกิจต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรม จึงนับว่ามีแหล่งเงินทุนที่ค่อนข้างเพียงพอที่ธุรกิจต่าง ๆ ไม่ต้องอาศัยจากธุรกิจลีสซิ่ง แต่เศรษฐกิจของสิงคโปร์ยังขยายตัวต่อไปอีกและรัฐบาลมีโครงการลงทุน และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อีกมาก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง ลีสซิ่งก็สามารถช่วยอำนวยความสะดวกแก่ธุรกิจที่ต้องการใช้เครื่องจักรที่มีลักษณะการใช้งานโดยเฉพาะที่มีเทคโนโลยีสูงได้

ประเทศมาเลเซีย

ธุรกิจลีสซิ่งในมาเลเซียมีลักษณะคล้ายกับสิงคโปร์หลายประการ แต่ยังไม่พัฒนามากนัก บริษัทลีสซิ่งไม่มีเงินทุนมากต้องกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทประกันภัย หรือโดยการโอนขายสัญญาลีสซิ่งแก่สถาบันการเงิน นอกจากนี้ธนาคารและบริษัทเงินทุนให้การสนับสนุนโดยร่วมกันจัดตั้งบริษัทลีสซิ่ง

ในหลายประการที่ลีสซิ่งในประเทศมาเลเซียคล้ายกับประเทศสิงคโปร์ กล่าวคือ ไม่มีกฎหมายควบคุมโดยเฉพาะ ห้ามมิให้กำหนดให้ผู้เช่าซื้อทรัพย์สินเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า รวมทั้งต้องกำหนดราคาเช่าไว้ล่วงหน้าตามราคาตลาด ทางการให้การสนับสนุนในด้านภาษีโดยยอมให้บริษัทลีสซิ่งหักค่าเสื่อมราคาแบบเร่งรัด และหลายกรณียอมให้หักค่าเสื่อมราคาได้ร้อยละ 100 ในปีแรก

ทางการไต้หวัน เห็นความสำคัญของธุรกิจลีสซิ่ง ให้การสนับสนุนการติดตั้งบริษัทลีสซิ่ง ในรูปของการร่วมทุนจากต่างประเทศในกรณีที่เป็นการขยายธุรกิจในประเทศ สำหรับบริษัทลีสซิ่ง ที่ส่งเสริมการส่งออกทางการยอมให้ต่างชาติถือหุ้นได้ร้อยละ 100 หรือเปิดดำเนินการในรูป สาขาไต้หวัน

ประเทศอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนที่มีการพัฒนาธุรกิจลีสซิ่งมากที่สุด มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี 2523 มีการออกกฎหมายเฉพาะขึ้นเพื่อควบคุม รัฐบาลให้การสนับสนุน และได้บุกเบิกการประกอบธุรกิจนี้อย่างจริงจัง โดยรัฐบาลได้ติดตั้งบริษัทลีสซิ่งแห่งแรกชื่อ Pengembangan Armada Niaga Nasional และได้ร่วมติดตั้ง Orient Bina Usaha Leasing โดยร่วมทุนกับบริษัท Orient Leasing แห่งประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้บริษัทลีสซิ่งส่วนใหญ่ในอินโดนีเซียมีลักษณะเป็นบริษัทร่วมทุนกับต่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี

สถานะทางกฎหมายของธุรกิจลีสซิ่งในอินโดนีเซียถูกกำหนดให้เป็นบริษัทพาณิชย์ ซึ่งต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายทั่วไปและกฎหมายเฉพาะ กฎหมายทั่วไปคือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีการกำหนดลักษณะที่เกี่ยวข้องกับลีสซิ่งไว้หลายประการ เช่น ค่าเช่าส่วนที่เป็นดอกเบี้ยต้องผูกไว้กับ Official Prime Rate ผู้เช่าต้องเป็นผู้จัดทำประกันภัยกับบริษัทภายในประเทศ อายุสัญญาเช่าต้องไม่เกินอายุใช้งานของทรัพย์สิน รวมทั้งมีข้อกำหนดป้องกันการยกเลิกสัญญาเช่าโดยผู้เช่าฝ่ายเดียว และผู้ให้เช่ามีสิทธิเข้าครอบครองทรัพย์สินได้ในกรณีฉุกเฉิน

สำหรับกฎหมายเฉพาะของลีสซิ่งนั้นจะมีลักษณะเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อควบคุมและสนับสนุน โดยอยู่ภายใต้การร่วมมือกันระหว่างกระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการขออนุญาต การอนุมัติการติดตั้งบริษัทลีสซิ่ง และทางด้านภาษีอากร

การประกอบธุรกิจลีสซิ่ง ต้องขออนุญาตจากกระทรวงการคลัง โดยได้รับความเห็นชอบจากธนาคารกลางกรณีเป็นสถาบันการเงิน และกรมการค้ากรณีเป็นบริษัททั่วไป ในการออกใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจลีสซิ่ง รัฐมนตรีกระทรวงการคลังจะพิจารณาความเห็นของ

คณะกรรมการบริหารธนาคารกลาง กรรมการค้า นายทะเบียนพาณิชย์ และ/หรือคณะกรรมการ
 อุตสาหกรรมด้วย ในการขออนุญาตต้องยื่นรายงานการศึกษาความเหมาะสม และโครงการด้าน
 การเงินไม่น้อยกว่า 3 ปี หลังจากที่ได้รับอนุญาตและได้เปิดดำเนินการแล้ว ต้องเสนอรายงาน
 ต่าง ๆ แก่ผู้กำกับควบคุมการดำเนินงานธุรกิจลีสซิ่ง เช่น รายงานแสดงการคำนวณค่าเช่า
 เรียกเก็บ รายงานสัญญาเช่าซึ่งต้องระบุถึงระยะเวลา ค่าเช่า การชำระ การบำรุงรักษา
 การทดแทนกรณีสูญหายหรือชำรุด และรายงานแสดงฐานะการเงิน

นอกจากบริษัทลีสซิ่งที่เป็นบริษัทท้องถิ่น โดยมีชาวอินโดนีเซียเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด
 ซึ่งต้องมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท และบริษัทร่วมทุนกับบริษัทต่างประเทศ
 ซึ่งต้องมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 150 ล้านบาท และภายใน 10 ปี ผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่
 ต้องเป็นชาวอินโดนีเซียแล้ว นอกจากนี้ผู้ดำเนินการเงินและบริษัทตัวแทนจำหน่ายซึ่งได้รับอนุญาต
 เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าจากกรรมการค้า และ/หรือกรรมการอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินค้า
 ประเภททุนก็สามารถประกอบธุรกิจลีสซิ่งได้ บริษัทลีสซิ่งต้องมีมิลาเนาอยู่ในประเทศและ
 ในการดำเนินงานต้องไม่ว่าจ้างบุคคลต่างชาติดำเนินการวันแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงการคลัง ทั้งต้องว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะอย่างน้อย 3 คน คือ ด้านกฎหมาย บัญชี
 ลีสซิ่ง

สินค้าที่ให้เช่าในธุรกิจลีสซิ่งต้องเป็นสินค้าประเภททุนเพื่อการอุตสาหกรรม ป่าไม้
 เกษตรกรรม การคมนาคม และอื่น ๆ ที่ทางการกำหนดตามข้อเสนอนั้นของส่วนงานที่เกี่ยวข้อง
 ต้องเป็นสินค้าที่ผลิตในประเทศ ยกเว้นสินค้าที่ไม่สามารถผลิตในประเทศได้ ซึ่งต้องเสียภาษี
 นำเข้า เช่นเดียวกับผู้นำเข้าอื่น ๆ บริษัทลีสซิ่งสามารถหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ให้เช่าแบบ
 เร่งรัดได้เฉพาะทรัพย์สินที่ใช้ในการผลิตโดยตรงเท่านั้น

การเช่าแบบลีสซิ่งในอินโดนีเซีย ส่วนใหญ่จะมีอายุการเช่าไม่เกิน 3 ปี ต้องชำระ
 เงินครั้งแรกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของราคาทรัพย์สิน โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 20 เมื่อ
 สิ้นสุดสัญญาเช่า ผู้เช่าจะเลือกซื้อทรัพย์สินนั้น ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีราคาเช่าไม่ต่ำกว่า
 ร้อยละ 10 ของราคาทรัพย์สินหรือขต่ออายุสัญญาเช่า หรือไม่เลือกทั้ง 2 กรณีก็ได้

ประเทศเกาหลี

ประเทศเกาหลี เริ่มมีการดำเนินงานธุรกิจลิขสิทธิ์ในปี พ.ศ. 2515 และมีการกำหนดกฎหมายเฉพาะสำหรับธุรกิจลิขสิทธิ์ในปี พ.ศ. 2516 เพื่อส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจลิขสิทธิ์ดำเนินไปด้วยดี ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ธุรกิจลิขสิทธิ์จะต้องดำเนินงานในรูปของบริษัทร่วมทุน การขออนุญาตประกอบธุรกิจต้องยื่นขออนุญาตต่อรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง โดยต้องยื่นเสนอแผนนโยบายทางธุรกิจ การคาดการณ์ทางการเงิน โครงสร้างและแนวทางการจัดหาเงินทุน และนโยบายการประกอบการลิขสิทธิ์ การจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กรณีที่ฐานะการเงินหรือการคาดการณ์ของบริษัทลิขสิทธิ์เสื่อมลง หรือปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมายหรือคำสั่งอื่นใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งถอนใบอนุญาตได้ เมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้แล้ว บริษัทลิขสิทธิ์ต้องจัดทำรายงานปีละครั้ง ซึ่งต้องรายงานเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน รายละเอียดการให้เข้าทรัพย์สิน การเปลี่ยนตัวผู้บริหารหรือผู้ตรวจสอบบัญชี และการหยุดดำเนินการธุรกิจ

สินค้าที่จะให้เข้าในการประกอบธุรกิจลิขสิทธิ์ถูกกำหนดว่าต้องเป็นสินค้าใหม่และทันสมัย ประเภทเครื่องจักรต่าง ๆ เครื่องมือแพทย์ การขนส่ง การสื่อสาร และเครื่องมือไฟฟ้า บริษัทลิขสิทธิ์สามารถนำเข้าสินค้าประเภทที่ทางการกำหนดจากต่างประเทศได้ โดยได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และอาจได้รับยกเว้นอากรขาเข้าทั้งหมดหรือบางส่วน ผู้เข้าต้องเป็นผู้ชำระอากรส่วนที่ต้องชำระ ในกรณีที่มีการผิดสัญญาการให้เข้าทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นภาษีอากร (ทั้งหมดหรือบางส่วน) ให้เรียกคืนจากบริษัทลิขสิทธิ์ ซึ่งหากไม่สามารถเรียกคืนจากผู้เข้าได้ บริษัทลิขสิทธิ์ต้องทำเครื่องหมายด้วยวัสดุที่คงทนติดไว้บนทรัพย์สินที่ให้เข้าอย่างชัดเจน โดยระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ให้เข้า หมายเลขและระยะเวลาการให้เข้าว่า เริ่มตั้งแต่เมื่อใดและสิ้นสุดเมื่อใด พร้อมทั้งระบุว่าทรัพย์สินที่มีเครื่องหมายติดอยู่เป็นของผู้ให้เข้าในระหว่างการให้เข้าเพื่อใช้งานของผู้เข้า และมีข้อกำหนดให้ผู้ใดนอกจากบริษัทลิขสิทธิ์ เคลื่อนย้ายหรือทำลายเครื่องหมายดังกล่าว และบริษัทลิขสิทธิ์ต้องจัดทำรายงานทรัพย์สินที่ให้เข้าทั้งหมดและมีรายละเอียดตามที่กฎหมายกำหนด

บริษัทลิขสิทธิ์อาจเรียกหลักประกันจากผู้เข้าได้ เฉพาะในกรณีที่เห็นว่าเข้าเป็นโดยพิจารณาจากฐานะทางการเงินของผู้เข้าประกอบแล้ว การเรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้เข้านั้นผู้ให้เข้าสามารถเรียกเก็บไม่กินอัตราสูงสุดตามแต่ละประเภทเงินทุน ดังนี้

เงินทุนในประเทศ	=	ต้นทุนเงินกู้ยืม + ร้อยละ 4
เงินทุนจากต่างประเทศ	=	ต้นทุนเงินกู้ยืม + ร้อยละ 5
เงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น	=	ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมทั่วไป + ร้อยละ 4

เมื่อสิ้นสุดสัญญาการเช่าบริษัทซึ่งสามารถโอนทรัพย์สินให้แก่ผู้เช่าหรือรับทรัพย์สินคืนจากผู้เช่าได้ แล้วแต่ข้อตกลงระหว่างผู้ให้เช่าและผู้เช่า การเรียกเก็บดอกเบี้ยจากค่าเช่าที่ผู้เช่าจ่ายล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้ใช้อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์

สรุปลักษณะการดำเนินงานของลีสซิ่งในประเทศต่าง ๆ

1. การขออนุญาตดำเนินกิจการ ในประเทศที่มีกฎหมายเฉพาะสำหรับธุรกิจลีสซิ่ง ได้แก่ ฝรั่งเศส อิตาลี สาธารณรัฐเกาหลี และอินโดนีเซีย จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ทางการที่เกี่ยวข้องก่อน คือ กระทรวงการคลัง สำหรับประเทศที่ไม่มีการกำหนดกฎหมายเฉพาะสำหรับธุรกิจลีสซิ่ง เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมันนี ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย เพียงแต่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ก็สามารถดำเนินกิจการได้ ยกเว้นประเทศฟิลิปปินส์ ต้องได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์ก่อนดำเนินการ

2. สถานะทางกฎหมายของบริษัท จะมีสถานะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ในสหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย บริษัทลีสซิ่งจะมีสถานะเป็นบริษัทการเงิน แต่ในประเทศญี่ปุ่น เยอรมันนีและสิงคโปร์ บริษัทลีสซิ่งจะมีสถานะเป็นบริษัทพาณิชย์ สำหรับประเทศที่มีการกำหนดกฎหมายเฉพาะสำหรับลีสซิ่งได้กำหนดสถานะไว้แตกต่างกัน เช่น ในประเทศอินโดนีเซียมีสถานะเป็นบริษัทพาณิชย์ ขณะที่ในประเทศฝรั่งเศสและสาธารณรัฐเกาหลีกำหนดให้เป็นบริษัทการเงิน

3. เงินทุนจดทะเบียนและการระดมทุน มีเพียงบางประเทศเท่านั้นที่กำหนดจำนวนเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำของบริษัทลีสซิ่ง เช่น ฝรั่งเศส อินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี ฟิลิปปินส์ ทางด้านการระดมเงินทุนของบริษัทลีสซิ่ง ส่วนใหญ่จะได้รับอนุญาตให้กระทำได้ในรูปของการออกหุ้นกู้ แต่ไม่สามารถระดมเงินทุนในรูปของเงินฝาก

4. การรูจใจ ประเทศต่าง ๆ ทางการจะเข้ามิตบาทเพื่อควบคุมสนับสนุนส่งเสริมในลักษณะที่แตกต่างกัน โดยใช้เครื่องมือในการรูจใจต่าง ๆ เช่น

4.1 ภาชีอากร บริษัทลีสซิ่งมักจะได้รับการสนใจในรูปของการลดหรือยกเว้นอากรขาเข้าในหลายประเทศ เช่น เยอรมันนี สาธารณรัฐเกาหลี สิงคโปร์ ประโยชน์ทางด้านภาษีนี้จะให้แก่ผู้ให้เช่า ละโอนให้แก่ผู้อื่นไม่ได้ แต่ในสหรัฐอเมริกา ผู้ให้เช่าโอนประโยชน์ทางด้านภาษีส่วนหนึ่งโดยการลดค่าเข้าให้แก่ผู้เช่า

4.2 ค่าเสื่อมราคา ธุรกิจลีสซิ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ให้เช่าจะเป็นผู้หักค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินนั้น ส่วนใหญ่สามารถหักค่าเสื่อมราคาได้ตามอายุการใช้งานของทรัพย์สิน บางประเทศ เช่น อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ทางการอนุญาตให้หักค่าเสื่อมราคาได้ภายในระยะเวลาการเช่า และในหลายประเทศทางการอนุญาตให้ผู้ให้เช่าหักค่าเสื่อมราคาแบบเร่งรัดได้ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส อินโดนีเซีย และเกาหลี

4.3 การบันทึกรายการทางบัญชี ตามปกติบริษัทลีสซิ่งจะเป็นผู้บันทึกรายการทรัพย์สินที่ให้เช่าเป็นสินทรัพย์ เพราะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และผู้เช่าไม่ต้องบันทึกรายการดังกล่าว ในบางประเทศ เช่น ฝรั่งเศส สาธารณรัฐเกาหลี และมาเลเซีย กำหนดให้ผู้เช่าบันทึกรายการไว้ในหมายเหตุทางการเงินด้วย แต่สำหรับสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดให้ผู้เช่าต้องบันทึกรายการเครื่องจักรที่เช่าในงบการเงินด้วย

5. การควบคุม หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบกำกับควบคุมการดำเนินงานของบริษัทลีสซิ่งในประเทศต่าง ๆ จะแตกต่างกันในบางประเทศที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ควบคุม บางประเทศควบคุมโดยกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม หรือธนาคารกลาง ประเทศที่กำหนดให้บริษัทลีสซิ่งเป็นบริษัทการเงิน สถาบันการเงินอื่น ๆ ก็จะประกอบการลีสซิ่งได้ด้วย หน่วยงานที่ควบคุมควบคุมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่กำหนดขึ้น เฉพาะและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ในประเทศที่ไม่มีกฎหมายเฉพาะก็จะควบคุมโดยอาศัยกฎหมายทั่วไปที่เกี่ยวข้อง และอาจกำหนดการกำกับควบคุมธุรกิจนี้เพิ่มเติมในกฎหมายที่เกี่ยวข้องทางด้านภาษีอากร เช่น ในสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ไม่ว่าจะการควบคุมธุรกิจลีสซิ่งจะกำหนดไว้ในกฎหมาย เฉพาะหรือในกฎหมายอื่น ๆ ก็ตามจะมีสาระสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ประเภททรัพย์สินที่ให้เช่า ในบางประเทศทางการกำหนดประเภทของทรัพย์สินที่ให้เช่า เช่น ในประเทศเยอรมันนี อินโดนีเซีย และสาธารณรัฐเกาหลี สำหรับในสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ทางการห้ามให้เช่าเครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีลักษณะการใช้งานเฉพาะ แต่ในประเทศฝรั่งเศสอนุญาตให้ทำได้

5.2 ระยะเวลาการเช่า ในประเทศต่าง ๆ จะมีการกำหนดระยะเวลาการเช่าแบบสลิซิงไว้แตกต่างกัน ในสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นกำหนดไว้ว่าต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 และ 60 ของอายุการใช้งานตามลำดับ สิงคโปร์กำหนดว่าต้องไม่ต่ำกว่า 2 ปีครึ่ง ส่วนฝรั่งเศสได้กำหนดให้เท่ากับอายุการใช้งาน แต่ในหลายประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาการเช่า

5.3 ค่าเช่า ในหลายประเทศไม่มีการกำหนดเกี่ยวกับค่าเช่าที่บริษัทสลิซิงสามารถเรียกเก็บจากผู้เช่าได้ แต่ในบางประเทศ เช่น ญี่ปุ่น กำหนดให้ค่าเช่าทั้งสิ้นที่เรียกเก็บในสัญญาแรกต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ของต้นทุนทรัพย์สิน แต่ในสิงคโปร์กำหนดให้เรียกเก็บค่าเช่ารวมกันทั้งสิ้นต้องไม่เกินร้อยละ 90 ของราคาทรัพย์สิน มิฉะนั้นถือว่าเป็นการขายทรัพย์สิน

5.4 สิทธิและหน้าที่ของผู้เช่า ในประเทศต่าง ๆ จะมีการกำหนดถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้เช่าไว้คล้ายคลึงกัน เช่น ผู้เช่าต้องรักษาทรัพย์สินให้อยู่ในสภาพดี ต้องบำรุงรักษา ซ่อมแซมและประกันภัยทรัพย์สิน ผู้เช่าต้องไม่โยกย้ายทรัพย์สิน หรือนำไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน และผู้เช่าจะยกเลิกสัญญาเช่าแต่เพียงฝ่ายเดียวไม่ได้

5.5 ทางเลือกเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า ในบางประเทศอนุญาตให้ผู้เช่าขอซื้อทรัพย์สินได้เมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี แต่ต้องไม่เป็นลักษณะบังคับขาย ในสหรัฐอเมริกายังกำหนดว่า ราคาขายทรัพย์สินจะต้องเป็นราคาที่เป็นการเลือกที่ถูกต้องแล้ว โดยต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของราคาทรัพย์สิน แต่ในสหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น ห้ามมิให้กำหนดให้ผู้เช่าขอซื้อทรัพย์สินได้ และเมื่อบริษัทสลิซิงขายทรัพย์สินต้องขายในราคาตลาด

ปัญหาสลิซิงในประเทศต่าง ๆ¹

1. ในประเทศที่ไม่มีกฎหมายควบคุมธุรกิจสลิซิง สัญญาสลิซิงจะกำหนดทางเลือกให้ผู้เช่าขอซื้อทรัพย์สินไม่ได้ นัยหนึ่งการให้สิทธิผู้เช่าขอซื้อทรัพย์สินจะทำให้ทางการวินิจฉัยว่าเป็นธุรกิจการขายผ่อนชำระหรือการเช่าซื้อ

¹ ปราณี สิลลาชีวสิทธิ์ และกาลเกตุ ก้องเกียรติงาม, "ธุรกิจให้เช่าแบบสลิซิง", วารสารรายงานเศรษฐกิจธนาคารแห่งประเทศไทย (มกราคม 2528) หน้า 40-41.

2. ททรัพย์สินที่ให้เข้าส่วนใหญ่หักค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งาน ดังนั้น ในกรณีที่สัญญาเข้ามีระยะสั้นกว่าอายุการใช้งานและเป็นทรัพย์สินที่มีลักษณะการใช้งานเฉพาะ เมื่อสิ้นสุดสัญญาเข้า ททรัพย์สินจะหักค่าเสื่อมราคาไม่หมด และบริษัทลีสซิ่งอาจโอนภาระส่วนนี้ให้แก่ผู้เช่า

3. ในประเทศที่ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเช่าแบบลีสซิ่ง บริษัทลีสซิ่งอาจมีปัญหาการรับประกันทางภาษีอากรที่ผู้เช่ามีสิทธิได้รับอยู่แล้วหากซื้อเครื่องอุปกรณ์ด้วยวิธีการกู้ยืม แทนการเช่าแบบลีสซิ่ง

4. ในหลายประเทศ ทางกรมเรียกเก็บภาษีจากค่าเช่าที่เก็บ ซึ่งเท่ากับเรียกเก็บภาษีที่ส่วนที่เป็นต้นทุนทรัพย์สินด้วย ทำให้ลีสซิ่งมีข้อเสียเปรียบการให้สินเชื่อเพื่อการซื้อเครื่องจักร/อุปกรณ์แบบอื่น ๆ

5. ลีสซิ่งมีปัญหาด้านกฎหมายอีกหลายประการคือ

5.1 เมื่อผู้เช่าไม่สามารถชำระหนี้และบริษัทลีสซิ่งได้ยึดทรัพย์สินที่ให้เช่าเพื่อขายทอดตลาด มีปัญหาว่าบริษัทลีสซิ่งต้องคืนกำไรที่ได้รับจากการจำหน่ายทรัพย์สินให้แก่ผู้เช่าหรือไม่

5.2 ในกรณีที่ทรัพย์สินเกิดชำรุดเสียหาย แม้ว่าในทางปฏิบัติบริษัทลีสซิ่งไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่มีปัญหาว่ากฎหมายกำหนดผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ไว้ชัดเจนเพียงพอหรือไม่

5.3 หากปรากฏว่าผู้เช่าทำสัญญาเช่าทรัพย์สินกับบริษัทลีสซิ่ง และบริษัทลีสซิ่งได้ชำระเงินค่าซื้อทรัพย์สินแก่ผู้ขายแล้ว แต่ปรากฏว่าผู้ขายไม่ได้จัดส่งทรัพย์สินที่เช่าให้แก่ผู้เช่า มีปัญหาทางด้านกฎหมายว่าผู้เช่ามีพันธะต้องจ่ายค่าเช่าให้บริษัทลีสซิ่งหรือไม่

5.4 ผู้เช่าล้มละลายระหว่างการเช่าทรัพย์สิน ผู้เช่าต้องชำระค่าเช่าส่วนที่เหลืออย่างไร และบริษัทลีสซิ่งมีสิทธิเรียกร้องทรัพย์สินของผู้เช่าเพียงใด